

کتابخانه عمومی

تامین اجتماعی فراگیر

به عنوان فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

محسن رنانی

(۲۸ مهر ۱۳۹۴)

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

پرسش اصلی

سوال محوری ما:

جایگاه نظامات بیمه‌ای و تامین اجتماعی در قرن بیست و یکم
چه تحولی پیدا خواهد کرد؟

پاسخ:

نظام تامین اجتماعی نقش اکسیژن در زیست اجتماعی آینده را
دارد. بدون آن سایر عوامل موثر بر توسعه، کارکردشان متوقف
می شود.

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

توسعه نیازمند ترکیب سه سرمایه است

سرمایه اقتصادی ►

سرمایه انسانی ►

سرمایه اجتماعی ►

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تأمین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

تامین اجتماعی کارخانه تولید سرمایه اجتماعی:

- ▶ ابزاری برای افزایش عدالت و حس تعلق اجتماعی
- ▶ وسیله‌ای برای افزایش همبستگی، اعتماد و مشارکت
- ▶ جایگزین حمایت خانواده و ایجاد کننده‌ی یک رابطه عاطفی – اجتماعی
- ▶ نوعی سرمایه‌گذاری در زندگی فرد با افقی بسیار بلند

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

بنابراین تامین اجتماعی:

- ▶ به زندگی امنیت و افق می بخشد ← افزایش ریسک پذیری
- ▶ تعلق و همبستگی می آفریند ← افزایش تعهد و اعتماد اجتماعی
- ▶ امید می دهد ← افزایش نشاط و تحرک اجتماعی

تامین اجتماعی ← کارخانه تولید سرمایه اجتماعی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

تامین اجتماعی یکی از چهار رکن مقوم دنیای مدرن:

- ▶ در حوزه فرهنگ ← لیبرالیسم (فردگرایی، قانونگرایی، رواداری و ...)
- ▶ در حوزه اقتصاد: ← رقابت (بازار آزاد)
- ▶ در حوزه سیاسی: ← دموکراسی
- ▶ در حوزه اجتماعی: ← تامین اجتماعی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

چرا تامین اجتماعی رکن چهارم توسعه جوامع مدرن است؟

توسعه به معنی کاهش **بخت آزمایی** هاست

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

انواع بخت آزمایی:

طبیعی ►

سایل - زلزله - بیماریهای واگیردار و

اجتماعی ►

سقوط بورس - تصادف - اخراج از کار و

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تأمین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

توسعه یعنی کاهش منظم بخت آزمایی ها

▶ از طریق افزایش نقش عقلانیت در زندگی ما ← (بعد فرهنگی توسعه)

▶ از طریق ارتقای علم و فناوری ← (بعد مادی توسعه)

▶ از طریق بهبود مدیریت عمومی و سیاسی ← (بعد اجتماعی توسعه)

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تأمین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

بدون چتر تامین اجتماعی فراگیر

جوامع با:

▶ امواج بیکاری در هم می ریزند (مصر)

▶ امواج حاشیه نشینی فرو می پاشند (سوریه)

▶ امواج بزهکاری و جنایت زمین گیر می شوند (برخی کشورهای آفریقایی)

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

در قرن بیست و یکم:

قرن ورود فناوری به مرحله **تکینگی**

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تأمین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

در تکینگی فناوری

ما با امواج تازه بخت آزمایی روبه‌رو می شویم

▶ مزیت ها به سرعت تخریب می شود

▶ انحصارات (که ثبات می‌بخشند) به سرعت فرو می ریزد

▶ بنگاهها باید پی‌درپی خودشان را تعدیل کنند و به فرصت‌های جدید بیندیشند

▶ وابستگی شدید فناوری و تولید به عنصر فکر (صنایع دانش بینان)

که در این صورت قدرت رقابت، لحظه ای می شود

موسسه عالی پژوهش تائین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تائین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

جهانی شدن همه چیز در همه سطح:

گذشته ← رقابت محلی

امروز ← رقابت جهانی

فردا ← رقابت جهانی - محلی

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تأمین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

در یک کلام

- ▶ **دنیای دیروز** (دنیای مزیت نسبی بود)
- ▶ **دنیای امروز** (دنیای مزیت رقابتی است)
- ▶ **دنیای فردا** (دنیای مزیت رقابتی در تکینگی است)

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تأمین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

بدون یک نظام تامین اجتماعی پویا و فراگیر:

▶ یا نرخ‌های بیکاری خطرناک داریم

▶ یا با چسبندگی فناوری و نیروی کار و ناتوانی در رقابت

و هر دو به منزله فروپاشی اقتصادی است

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

جمع بندی:

- ▶ سیستم های تامین اجتماعی مولد انسجام اجتماعی (سرمایه اجتماعی) هستند
- ▶ انگیزه برای انقلاب و شورش و درهم ریزی را از بین می برند
- ▶ هویت بخش می شوند و حتی جایگزین ملیت می شوند

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

در دنیای آینده:

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

مرزهای نظام تامین اجتماعی جایگزین مرزهای **ایدئولوژیک** می شود

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

تقسیمات نظام‌های سیاسی

بر اساس مرزهای نظامات تامین اجتماعی خواهد بود:

▶ دولت سرمایه داری لیبرال (بدون پوشش‌های تامینی)

▶ دولت رفاه (پوشش مختصر همراه با آموزش و بهداشت حمایت شده)

▶ سوسیال دموکراسی (پوشش‌های تامینی فراگیر در همه حوزه‌ها)

▶ دولت اجتماعی (پوشش فراگیر همراه با تبعیض‌های مثبت)

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱

بنابراین در قرن بیست و یکم

فرایند توسعه،

بدون نظام مدرن و فراگیر تامین اجتماعی

شکل نمی گیرند

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

گروه اقتصاد و سرمایه گذاری

تامین اجتماعی فراگیر به عنوان
فاز صفر توسعه در قرن ۲۱

تهران: میدان آرژانتین، خیابان شهید احمد
قصیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰
کد پستی: ۱۵۱۴۷۳۴۳۱۱
تلفن: ۸۸۷۵۳۲۴۵
دورنگار: ۸۸۵۰۷۴۲۱